

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑΣ

Καλωσορίσατε

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Συμβουλές προς τους γονείς

Γυμνάσιο Κοκκινοτριμιθιάς
Σχολική Χρονιά: 2018-2019

Μαρία Παναγιωτάκη
(Καθηγήτρια Συμβουλευτικής και
Επαγγελματικής αγωγής)

Δεξιότητες μελέτης και μάθησης

- ◉ Πώς μπορεί το διάβασμα να γίνει πιο αποδοτικό και πιο ευχάριστο

Οι δεξιότητες οργάνωσης της μελέτης (γενική οργάνωση, αποτελεσματική χρήση του χρόνου, προετοιμασία για τις εξετάσεις, οργάνωση σχετικών σχεδιαγραμμάτων για την κατανόηση της ανάγνωσης κ.α) είναι σημαντικό στοιχείο της εκπαίδευσης, αφού αποτελούν ουσιαστικά το μέσο απόκτησης των γνώσεων

Δεξιότητες μελέτης

- «Πες μου και θα ξεχάσω. Δείξε μου και ίσως να θυμάμαι. Κάνε με να το βιώσω και θα το καταλάβω.»
- Η αξία της βιωματικής και όχι της παθητικής μάθησης έχει τονιστεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια στον εκπαιδευτικό κόσμο.
- Ο μαθητής ως **ενεργό μέλος** της μαθησιακής διαδικασίας μέσα από ένα πλούτο δραστηριοτήτων και αλληλεπιδράσεων καθώς και με σεβασμό του μαθησιακού του στυλ και των ιδιαίτερων ικανοτήτων, που το κάθε παιδί διαθέτει, καλείται να αντικρύσει τη μάθηση ως εμπειρία και όχι ως αγγαρία.

Συνήθεις αντιδράσεις μαθητών

Οι συχνές **αντιδράσεις** που έχουμε από τα παιδιά όταν τους πούμε να διαβάσουν είναι :

- ◉ Βαρκούμαι
- ◉ Εν είχαμε τίποτε
- ◉ Ξέρω τα εν χρειάζεται να τα δω...

Στην εποχή της οθόνης και των ΜΚΔ το διάβασμα δεν αποτελεί την πιο ελκυστική ενασχόληση για τους σύγχρονους εφήβους. Οφείλουμε ωστόσο να θυμίζουμε στα παιδιά πως τα καλά κόποις κτώνται και πως χρειάζεται να επενδύσουν στη μόρφωση και την αυτομόρφωσή τους.

Αξίζει να σημειωθεί πως συχνά πίσω από δικαιολογίες όπως οι πιο κάτω κρύβονται βαθύτερα **παιδαγωγικά και συναισθηματικά** αίτια.

Μαθησιακές δυσκολίες, κενά, προβλήματα στη γλωσσική επικοινωνία, χαμηλή αυτοεκτίμηση, έλλειψη κινήτρων και ενδιαφέροντος, άγχος και άλλες ψυχοπιεστικές καταστάσεις όπως βία στην οικογένεια, ένα διαζύγιο, μια συναισθηματική απογοήτευση, ή οικονομική δυσχέρεια, μπορούν και να δυσχεραίνουν τη μαθησιακή διαδικασία και την προσπάθεια για μελέτη.

Η θεωρία για την ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

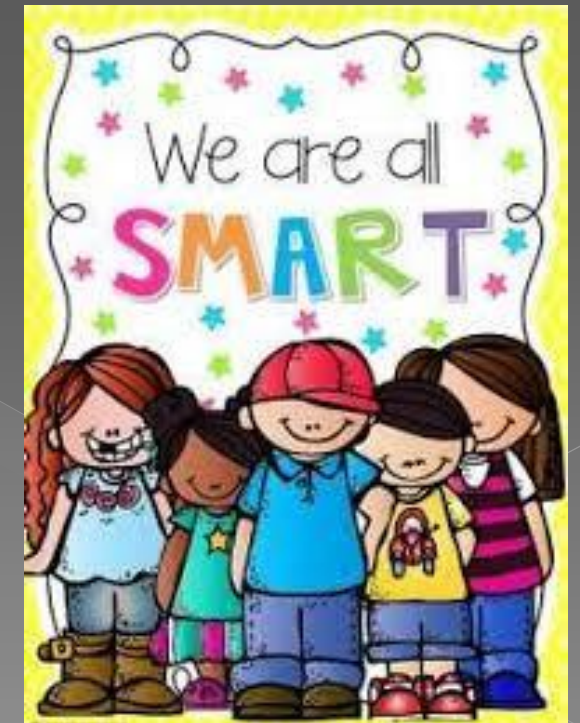
Ο κάθε άνθρωπος μαθαίνει με διαφορετικό τρόπο. Με τον δικό του τρόπο!!! (πολλαπλή νοημοσύνη)
Σύμφωνα με τον Χάουαρντ Γκάρντνερ , η νοημοσύνη δεν είναι μία και ενιαία.

Αποτελείται τουλάχιστον από οκτώ διαφορετικές και ανεξάρτητες μονάδες με έδρα σε διαφορετικά σημεία του εγκεφάλου. Όλοι διαθέτουμε και τους οκτώ τύπους νοημοσύνης αλλά σε διαφορετικό βαθμό. Καποιο παιδί μαθαίνει ευκολότερα έχοντας μια εικόνα μπροστά του, 'καποιο άλλο μέσω ενός κειμένου, Κάποια παιδιά έχουν ευκολία να συνάπτουν διαπροσωπικές σχέσεις κλπ.

Οι τύποι νοημοσύνης του Γκάρντνερ είναι:

1. Η γλωσσική-λεκτική
2. Η λογική –μαθηματική
3. Η οπτική χωρική
4. Η ενδοπροσωπική
5. Η διαπροσωπική
6. Η μουσική
7. Η σωματική-κιναισθητική
8. Η φυσιογνωστική-νατουραλιστική

Πολλές φορές χρειάζεται να πειραματιστεί με τις μεθόδους που χρησιμοποιεί για το διάβασμα, για να συνειδητοποιήσει ποιος τρόπος ή συνδυασμός τρόπων είναι πιο αποτελεσματικοί για αυτόν

- Κατά τη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας αλλά και της κατοίκον μελέτης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν οι οκτώ τύποι νοημοσύνης , ώστε να ανοίγονται πολλαπλές λεωφόροι προς τη μάθηση.
- Παρόλο που υπάρχουν επικρατούσες μορφές νοημοσύνης, δεν υπάρχει μόνο ένα είδος που να οδηγεί στην μάθηση το κάθε άτομο. Ο **ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ** δραστηριοτήτων ώστε να ικανοποιούνται τα διάφορα είδη νοημοσύνης είναι αναγκαίος κατά την διδασκαλία και την μάθηση.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ακολουθούν διάφορες Στρατηγικές Μελέτης σύμφωνα με τη θεωρία για την πολλαπλή νοημοσύνη

1. ΟΠΤΙΚΟΣ

Την ώρα του μαθήματος να έχεις άμεση οπτική επαφή με τον/την καθηγήτρια σου και τον πίνακα. Υπογράμμισε με μολύβι ή με μαρκαδόρους τα κύρια σημεία. Δημιούργησε διαγράμματα και πίνακες για να ξεχωρίσεις τα κύρια σημεία. Χρησιμοποίησε εικόνες για να θυμάσαι το περιεχόμενο του μαθήματος. Χρησιμοποίησε γραπτή επανάληψη του υλικού π.χ να γράψεις τα κύρια σημεία του κειμένου σε χαρτί. Την ώρα του διαγωνίσματος φέρε “φωτογραφικά” τις πληροφορίες στο μυαλό σου.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

2. ΛΕΚΤΙΚΟΣ

Να παίρνεις πολλές σημειώσεις τόσο στο τετράδιο όσο και στο βιβλίο κατά την διάρκεια του μαθήματος και της μελέτης. Επανάλαβε με δικά σου λόγια το νόημα του μαθήματος. Γράψε την περίληψη του μαθήματος. Πες την με δικά σου λόγια σε κάποιο μέλος της οικογένειας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

3. ΑΚΟΥΣΤΙΚΟΣ

Μελέτα σε ήσυχο περιβάλλον που δεν έχει θόρυβο. Επανέλαβε τις πληροφορίες φωνακτά. Να είσαι πολύ προσεκτικός και συγκεντρωμένος την ώρα της παράδοσης του μαθήματος. Μετάτρεψε το γραπτό υλικό σε ακουστικό (ηχογράφησε τον εαυτό σου να διαβάζει το μάθημα και μετά άκουσε το ξανά). Συζήτησε το μάθημα με συμμαθητές ή και καθηγητές σου.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

4. ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ

Μελέτα με άλλους.- με το να διδάξεις κάποιο άλλο μαθητή μπορείς να μάθεις πιο αποτελεσματικά ο ίδιος. Γράψε τις δικές σου ερωτήσεις. Μάθε με την πράξη (πχ να επισκεφθείς ένα μουσείο)

Σκοπός της οργάνωσης της καθημερινής μελέτης

Η κατανόηση από την πλευρά του μαθητή ότι η καθημερινή μελέτη είναι προσωπική του υπόθεση και αποτελεί ένα από τα βασικότερα καθήκοντα της ζωής του!!!!

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΓΟΝΕΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

1. Δημιουργήστε ένα ευχάριστο κλίμα με ήρεμη ατμόσφαιρα πριν αρχίσει το διάβασμα.
2. Φτιάξτε την διάθεση του παιδιού ώστε να γευτεί τη χαρά της μάθησης.
3. Επιμένετε ώστε το παιδί να ολοκληρώνει τις εργασίες του.
4. Ενθαρρύνετε με θετική γλώσσα το παιδί, αποφεύγοντας αρνητικά σχόλια, ειρωνείες και μορφασμούς.
5. Μειώστε τις εστίες άγχους αποφεύγοντας τις συγκρίσεις, την ανταγωνιστικότητα και την υπερβολική έμφαση στην απόκτηση ψηλών βαθμών.
6. Συγκρίνετε το κάθε παιδί μόνο με τον εαυτό του.
7. Δώστε κίνητρα στο παιδί, κυρίως εσωτερικά παρά υλικά.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ για τους γονείς

- ◉ 1. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ένας ήσυχος και σταθερός χώρος για διάβασμα.
- ◉ Να έχει αέρα, ήλιο, καλό φωτισμό.
- ◉ Να αποτελεί τον προσωπικό χώρο μελέτης του.
- ◉ **ΜΑΚΡΙΑ** από κινητά, τηλεοράσεις, θορύβους και ο,τιδήποτε που μπορεί εύκολα να διασπάσει την προσοχή του παιδιού.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ για τους γονείς

- Εξηγήστε του τι πρέπει να κάνει και αφήστε το να δουλέψει μόνο του. Πρέπει να μάθει να στηρίζεται στις δικές του δυνάμεις .
- Επανερχεστε μόνο στην περίπτωση που το παιδί ζητήσει βοήθεια, επεξηγώντας και ενισχύοντας το να συνεχίσει. Εξηγήστε του ότι θα είστε εδώ για ο,τιδήποτε χρειαστεί.
- Κάνετε ένα απλό έλεγχο των εργασιών.
- Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του επιβραβεύστε το παιδί ανάλογα με την απόδοσή του.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ για τους γονείς

- Το παιδί θα ζητά **διαλείμματα**. Είναι εντάξει να κάνετε μικρά διαλείμματα. **ΌΧΙ** για την χρήση κινητού, τηλεόρασης και κάποιου παιχνιδιού. Να πιεί κάτι, να φάει, να ξεκουραστεί για πέντε λεπτά.
- Το παιδί πρέπει **να μάθει να οργανώνει το διάβασμά του**. Δηλαδή πρέπει να συγκεντρώνει τις εργασίες που έχει και να μπορεί να της θέτει σε σειρά, ξεκινώντας από αυτήν που θέλει ο ίδιος να κάνει. Συνήθως, τα παιδιά θέλουν να ξεκινήσουν με τις πιο απλές γι' αυτά εργασίες και να αφήσουν τις πιο σύνθετες για το τέλος. Αν αυτό είναι το αίτημα του παιδιού μας, εμείς πρέπει να το σεβαστούμε.
- ✓ **TIP** Μπορούμε να ενθαρρύνουμε το παιδί μας να κάνει ένα μέρος της εργασίας του μόνο του, λέγοντάς του πόσο πιστεύουμε ότι θα τα καταφέρει μόνο του, και να του πούμε ότι εμείς μπορούμε να το βοηθήσουμε.

Το φτιάξιμο ενός πίνακα

Στον πίνακα αυτό θα υπάρχουν όλα τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος ανά μέρα της βδομάδας. Το παιδί θα ανατρέχει στον πίνακα αυτό, για να θυμηθεί τα μαθήματα τα οποία είχε τη συγκεκριμένη μέρα στο σχολείο και έτσι σε συνάρτηση με τα μαθήματα τα οποία έχει γραμμένα θα προχωρήσει στην οργάνωση του διαβάσματός του. Επίσης, με βάση αυτό τον πίνακα στη συνέχεια το παιδί πρέπει να ετοιμάσει τη βαλίτσα του για την επόμενη μέρα στο σχολείο.

Αυτό είναι υποχρέωση του μαθητή και μόνο. Οι γονείς μπορούν σε μικρές ηλικίες να βοηθούν το παιδί τους στη διαδικασία αυτή, αλλά δεν ετοιμάζουν τη βαλίτσα ούτε αυτοί, αλλά ούτε και η οικιακή βοηθός τους.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

- ◉ Το παιδί μπορεί να οργανώνει τα διάφορα φυλλάδια που παίρνει από το σχολείο σε **φάιλς διαφορετικού χρώματος**.
- ◉ Τα φυλλάδια που αφορούν το μάθημα των ελληνικών μπορούν, για παράδειγμα, να μπαίνουν σε κόκκινο φάιλ κ.ο.κ. Έτσι αποφεύγεται η πιθανότητα να υπάρχουν διάσπαρτα φυλλάδια, τσαλακωμένα στη βαλίτσα του μαθητή.
- ◉ Να υπάρχει ένας ξεχωριστός χώρος στο σπίτι όπου θα τοποθετούνται οι ανακοινώσεις που φέρνει το παιδί από το σχολείο. Επίσης, μπορεί να οριστεί ένας άλλος ξεχωριστός χώρος στο σπίτι στον οποίο θα τοποθετούνται όλα όσα πρέπει να επιστρέφονται στο σχολείο.

Διαχείριση χρόνου

- Ο σωστός προγραμματισμός του χρόνου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για αποδοτική μελέτη.
- Ένας σωστός προγραμματισμός πρέπει να περιλαμβάνει:
- Σχεδιασμό χρονοδιαγράμματος τετραμήνου
- Σχεδιασμό χρονοδιαγράμματος εβδομάδας
- Σχεδιασμό χρονοδιαγράμματος ημέρας
- Αξιολόγηση του προγράμματος.

Αποτελεσματικές τεχνικές απομνημόνευσης κατά τη διάρκεια της μελέτης

- ⦿ Απομνημονεύουμε ευκολότερα πληροφορίες που έχουν κάποιο νόημα.
- ⦿ Ομαδοποιούμε τις πληροφορίες προς απομνημόνευση σε μικρότερες κατηγορίες.
- ⦿ Ταξινομούμε αυτές τις κατηγορίες με βάση ένα συγκεκριμένο τύπο ή νόημα.
- ⦿ Σχεδιάζουμε διαγράμματα στα οποία θα εντάξουμε αυτές τις πληροφορίες και τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται μεταξύ τους.

Τεχνικές απομνημόνευσης

- Χρησιμοποιούμε ακρωνύμια. Φτιάχνουμε καινούργιες λέξεις ή προτάσεις με τα αρχικά γράμματα των λέξεων που πρέπει να απομνημονεύσουμε.
- Συνδέουμε τις νέες πληροφορίες με αυτές που ήδη γνωρίζουμε και θεωρούμε οικείες. Κάνε τις πληροφορίες που μαθαίνεις όσο πιο προσωπικές για σένα!!!!
- Χρησιμοποιούμε όλες τις αισθήσεις μας. Συνδέουμε τις καινούργιες πληροφορίες με οικείες εικόνες, ακούσματα, γεύσεις και μυρωδιές.

Κατανόηση οδηγιών, παράφραση

- Πολύ σημαντική δεξιότητα για το παιδί είναι η κατανόηση οδηγιών. Το παιδί θα πρέπει να διαβάζει περισσότερο από μια φορά την οδηγία, να υπογραμμίζει λέξεις κλειδιά ή και να χωρίσει την οδηγία σε μικρότερα μέρη. Τελειώνοντας την άσκηση καλό είναι να ξαναδιαβάσει την οδηγία, για να δει αν αυτή έχει καλυφθεί μέσα από την άσκηση. Καλή συνήθεια είναι επίσης να ξαναδιαβάσει τα όσα έγραψε. Θα πρέπει επίσης να εξασκηθεί το παιδί στο να μάς λέει με δικά του λόγια τι ζητά η οδηγία, αλλά και να παραφράζει τα όσα άκουσε ή διάβασε. Η παράφραση θα μας δώσει περισσότερες πληροφορίες για το τι έχει καταλάβει το παιδί.
- Οι γονείς μπορούν να επεξηγήσουν την οδηγία της άσκησης όταν υπάρχει μεγάλη δυσκολία και να κάνουν και κάποια παραδείγματα, ώστε το παιδί τους να κατανοήσει την άσκηση. Η βοήθεια πρέπει να δίνεται μόνο, όταν ζητείται και επίσης, αφού κρίνει ο γονιός ότι είναι απαραίτητη.

Συνεργασία με το σχολείο

- Συχνή επικοινωνία με το σχολείο και τους τρόπους, τεχνικές διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται στην τάξη, ώστε να υπάρχει συμπόρευση και συντονισμός στη βοήθεια που προσφέρεται στο σχολείο και το σπίτι.
- Ακούμε πάντα το παιδί και ενημερώνουμε το σχολείο για θέματα και καταστάσεις που μπορούν να επηρεάζουν τη μελέτη και τη συγκέντρωσή του.
- Αν παρατηρήσετε **ξαφνική** πτώση της επίδοσης, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τη Σύμβουλο, τη διεύθυνση ή άλλους καθηγητές του σχολείου.

Καταλήγοντας.....

- **Οι γονείς οφείλουν να είναι διαθέσιμοι** ως προς τη βοήθεια που μπορεί να ζητηθεί από το παιδί τους έχοντας πάντα υπόψιν πως δε δίνουμε κάτι έτοιμο στο παιδί αν μπορεί να το ανακαλύψει από μόνο του. Μόνο έτσι θα γίνει δικό του!
- Η ικανότητα για δια βίου μάθηση και αυτομόρφωση δεν πρέπει να υπονομεύονται από προσφορά έτοιμων λύσεων.
- Το παιδί πρέπει να **μάθει πώς να μαθαίνει**, να αναπτύξει ένα ρεπερτόριο στρατηγικών για να κατακτή τη νέα γνώση με κριτικό και δημιουργικό τρόπο, μακριά από υπερπροστατευτισμό.
- **Είναι πολύ σημαντικό για το παιδί να μπορέσει να βιώσει την επιτυχία της εκπλήρωσης μιας άσκησης. Άρα, οι γονείς πρέπει να αποφεύγουν να δίνουν απλά τις απαντήσεις στο παιδί τους, αλλά πρέπει να μάθουν το παιδί να ανακαλύπτει τη λύση και για λόγους ανάπτυξης της αυτοεκτίμησής τους.**

Για να συνοψίσουμε...γενικά...

- ◉ Είμαστε δίπλα στα παιδιά μας, γνωρίζουμε τους φίλους, τις ανησυχίες, τα ενδιαφέροντά τους.
- ◉ Τα δεχόμαστε όπως είναι.
- ◉ Οι συγκρίσεις με αδέρφια, ξαδέρφια λειτουργούν αποθαρρυντικά για όλα τα παιδιά!!!!
- ◉ Διατηρούμε ανοιχτές γραμμές επικοινωνίας μαζί τους στα πλαίσια ενός δημοκρατικού διαλόγου.
- ◉ Ελευθερία με όρια, όχι αυταρχισμός.

- ⦿ Διατηρούμε ψηλές αλλά και ρεαλιστικές προσδοκίες.
- ⦿ Δε φορτώνουμε στα παιδιά το βάρος των δικών μας απραγματοποίητων στόχων.
- ⦿ Αντιμετωπίζουμε με αγάπη και μια αγκαλιά τις αποτυχίες τους.
- ⦿ Δείχνουμε εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους .
- ⦿ Σεβόμαστε τη μοναδικότητά τους και το δικαίωμά τους να ακουστεί η φωνή τους.

«Τα παιδιά σου δεν είναι δικά σου, είναι τόξα με τα οποία σημαδεύεις το μέλλον» (Χαλίλ Γκιπράν)

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

